

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.250/2025/9.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke
Dr. Madarász Anna előadó bíró
Dr. Farkas Antónia bíró
Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró
Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: név és cím

A felperes képviselője: Dr. Béres Zoltán Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: Dr. Béres Zoltán ügyvéd)

Az alperes: név és cím

Az alperesek képviselői: Dr. Tóth Benedek ügyvéd (cím)

A per tárgya: vételár és járulékaik megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Kecskeméti Törvényszék
6.Gf.20.450/2025/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Kecskeméti Járásbíróság
8.G.21.459/2023/35.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 189.891 (száznolcvankilencezer-nyolcszázkilencvenegy) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes növénytermesztéshez forgalmaz talaj- és állománykezelő szereket, ezek között a Natur Plasma T koncentrált biostimulátort (a továbbiakban: termék).
- [2] A termék alperes által becsatolt reklámanyaga szerint az Agro-ökológiai Programban (a továbbiakban: AÖP) egy pontot ér. Az alperes az AÖP egy pont elérésének céljából kért árajánlatot a felperestől. A felperes által 2023. április 13-án e-mailben az alperes részére megküldött árajánlat is tartalmazta, hogy a termék az AÖP-ben egy pontot ér.
- [3] Az alperes 2023. április 14-én búza kalászos kezeléshez rendelt 660 liter (33 db 20 literes kanna) NATUR PLASMA T 2 koncentrált biostimulátort valamint a hozzá ajánlott 330 liter Mono cink és 330 liter Mono kálium adalékot, amelyet a 00082543 számú szállítólevél alapján 2023. április 18-án átvett.
- [4] A felperes 2023. április 18-án e-mailben megküldte az alperes részére a termék akkor hatályos, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által 6700/157-2/2023 számú 2023. február 16. napján kelt határozatával módosított engedélyokiratát, amely szerint a termék valamennyi szántóföldi kultúra állománykezelésére a virágzás kezdetéig legfeljebb 2 alkalommal használható fel a gyártó ajánlása szerint.
- [5] Az alperes 2023. április 25-én árpa kalászos kezeléshez rendelt 760 liter (38 db 20 literes kanna) NATUR PLASMA T 2 koncentrált biostimulátort, valamint a hozzá ajánlott 380 liter Mono cink és 380 liter Mono kálium adalékot, amelyet a 00083601 számú szállítólevél alapján 2023. április 27-én átvett.
- [6] Az alperes a termékeket 2023. április 20. és május 8. napja közötti időben felhasználta.
- [7] A felperes 2023. április 24-én kiállította a 2.779.823 forintról és 2023. május 2-án a 3.201.009 forintról szóló számlát a termékek vételáráról.
- [8] A NÉBIH 6700/1340-1/2023 számú 2023. május 12-én kelt határozatával az engedélyokiratot akként módosította, hogy a termék valamennyi szántóföldi kultúra állománykezelésére a virágzás kezdetéig 2 alkalommal használható fel a gyártó ajánlása szerint. A NÉBIH bírósági megkeresésre adott válasza szerint ez a módosítás azért történt, hogy az engedélyokirat 2023. február 16. napján kelt 6700/157-2/2023 számú határozattal történt módosításakor a termék felhasználása körében a kijuttatandó dózisra vonatkozó „legfeljebb” szó tévesen került az engedélyokiratba, amit a hatóság hivatalból kijavított.
- [9] A felperes értékesítési tanácsadója 2023. május 16-án telefonon arról tájékoztatta az alperest, hogy a termékkel az AÖP-ben az egy pont elérése bizonytalanná vált, mert az engedélyokiratból kimaradt a „legfeljebb” szó, és az egy pont eléréséhez még egy dózis szükséges.
- [10] A felek ezután egyeztetést folytattak, ami nem vezetett eredményre. Az alperes az AÖP-beli egy pont eléréséhez nem a felperes által forgalmazott terméket választotta.
- [11] Az alperes a felperes számláit 2023. június 1-én visszaküldte azzal, hogy a felperes megtévesztette őt, mivel a megrendelt termék kijuttatásával nem kapja meg az AÖP-beli egy pontot. A megtévesztés miatt az ügylet érvénytelen, és az esetlegesen felmerülő károkat a felperesre áthárítja.
- [12] A felperes 2023. június 21-én a számlák megfizetésére szólította fel az alperest, és hivatkozott arra, hogy az alperes számlareklamációja minden jogalapot nélkülöz. Nem tévesztette meg az alperest, mivel a megrendelés előtt részére a hatályos engedélyokiratot megküldte.
- [13] A felperes 2023. augusztus 2-án e-mailben megkereste a kifizetést jóváhagyó Magyar Államkincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatát (a továbbiakban:

Államkincstár), amelytől 2023. augusztus 10. napján az a válasz érkezett, hogy a felhasználás időpontjában hatályos engedélyokirat előírása szerinti felhasználás elfogadható.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[14] A felperes 5.980.832 forint, ennek 2023. június 2. napjától a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § (1) és (3) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest vételár jogcímén.

[15] Keresetét a Ptk. 6:1. § (1), (2), 6:2. § (1) és 6:215. § (1) bekezdésére alapította.

[16] Előadta, hogy az alperes árajánlat alapján történt megrendelésével adásvételi szerződés jött létre közöttük, amelyet a felperes teljesített, ezért az alperes a vételár megfizetésére köteles.

[17] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[18] Előadta, hogy a felperes reklámanyaga szerint a termék növényi kultúrától függően 2-4 liter/hektár dózisban az AÖP-ben egy pontot ér. Az egy pont megszerzése érdekében lépett kapcsolatba a felperessel, enélkül nem rendelt volna, és ezt a felperes is tudta. A felperes árajánlata is tartalmazta, hogy a termék az ökológiai programban egy pontot ér. A felhasználás után azonban a felperes telefonon arról tájékoztatta, hogy a termék mégsem szerez pontot a programban.

[19] A felperes az alperest a szerződéskötés célja tekintetében alapvetően megtévesztette, ezért kifogás útján a Ptk. 6:90. § (1), 6:91. § (1) bekezdése, 6:89. és 6:108. §-a alapján az adásvételi szerződést megtámadta és rámutatott, hogy a felperes érvénytelen szerződésre nem alapíthatja a keresetét.

[20] Ellenkérelmének jogi érvelését az első perfelvételi tárgyaláson kiegészítette azzal, hogy másodlagos megtámadási okként a közös téves feltevésre is hivatkozik [Ptk. 6:90. § (2) bekezdés]. Az eredeti állapot helyreállítása körében pedig előadta, hogy a Ptk. 6:113. § (2) bekezdése alapján nem köteles visszatéríteni a neki teljesített szolgáltatást, mert azt olyan okból nem tudja megtenni, amelyért a felperes a felelős. A második perfelvételi tárgyaláson az ellenkérelmét pedig azzal egészítette ki, hogy a felperes által szállított termék nem felelt meg a szerződéses célnak, a Ptk. 6:123. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjainak, amely miatt a felperes a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése alapján hibásan teljesített. Erre alapozva az alperes az adásvételi szerződést a Ptk. 6:140. §-a alapján a 2024. május 22-én megtartott tárgyalás jegyzőkönyvébe foglalt nyilatkozattal „felmondta”. Mivel a termékek felhasználása megtörtént, az eredeti állapot nem állítható helyre, e körben a Ptk. 6:140. § (3) bekezdésére hivatkozott, vagyis arra, hogy a termékeket olyan okból nem tudja visszaszolgáltatni, amelyért a felperes a felelős.

[21] A felperes a szerződés megtámadására nem vitatta, hogy az alperes az AÖP-ben egy pont megszerzése érdekében került kapcsolatba vele, azonban ezzel a választással önmagában nem lehetett teljesíteni e szándékot, mert az még optimális esetben is csak egy pontot ért, az alperesnek mindenképpen egyéb vállalásokat is kellett teljesítenie.

[22] Előadta, hogy 2023. májusában informális módon értesült arról, hogy a termék szerződéskötéskor hatályban lévő engedélyokiratát a NÉBIH az általa „benyújtott kérelemmel együtt – hivatalból indított eljárás keretében – egyoldalúan módosítani fogja”, amely szerint a hatóság az engedélyokirat szövegéből a dózisok felsorolásánál kiveszi a „legfeljebb” szót, amelynek következtében az egy pont eléréséhez szükséges a terméket még egy alkalommal felhasználni. A felperes az együttműködési kötelezettség teljesítése körében erről a várható eseményről valóban tájékoztatta az alperest, és ekkor a termék még egyszeri felhasználása és az egy pont elérése időben lehetséges lett volna.

[23] Az alperes érvénytelenségi kifogásait elutasítani kérte. Előadta, hogy nem tévesztette meg az alperest. A megrendelés leadása előtt a termék hatályos engedélyokiratát az alperes kérésére megküldte emailben, és az alperes ennek ismeretében rendelt. Az, hogy az alperes a 2023 májusában történt telefonos tájékoztatás után, kárenyhítési kötelezettségét megsértve más megoldást választott, mint a termék még egyszeri kiszórása, a felperesnek nem róható fel. E körben a Ptk. 6:525. § (1) bekezdésére és 1:4. §-ára hivatkozott. Utóbb az Államkincstár azt a tájékoztatást adta, hogy a felhasználáskor hatályos engedélyokirat szerinti felhasználás elfogadható.

[24] Az alperes másodlagos megtámadási okra alapított megtámadási kifogását is elutasítani kérte, mert a szerződéskötéskor a valóságnak megfelelően tájékoztatta az alperest. Hivatkozott a Ptk. 6:90. § (2) és (3) bekezdésére és arra, hogy az alperest nem illeti meg az adásvételi szerződés megtámadásának a joga, mert tévedését saját maga okozta, amikor nem járt el a kellő gondossággal, ugyanis a gondos eljárást tanúsítva utánajárhatott volna annak, hogy a támogatást a termék felhasználásával megkapja-e vagy sem, az AÖP-beli pontszerzés kockázatát nem háríthatja a felperesre.

[25] Az ellenkérelem ismételt kiegészítése körében rámutatott, hogy az alperes nem bizonyította a felperes szerződésszegését, sem magát a hibát, sem a felperes hibás teljesítését, így az elállása, felmondása jogilag nem megalapozott. Az alperes a hibát kizárólag abban az esetben tudná bizonyítani, ha az AÖP-ben benyújtott támogatás iránti kérelmét azért utasította volna el az Államkincstár, mert a felperes termékeinek a felhasználásával nem kapta meg az egy pontot. Az alperes nem a felperes termékeinek a felhasználása alapján igényelte a támogatást, ezzel elzárta magát annak a lehetőségétől, hogy a felperes hibás teljesítésére hivatkozhasson. A teljesítést követő változásokért nem terheli felelősség.

[26] A Ptk. 6:127. § (1) bekezdése alapján hivatkozott arra, hogy az alperes úgy használta fel a terméket, hogy nem győződött meg arról, vajon a szerződéses célnak megfelel-e.

[27] Arra az esetre, ha a bíróság úgy ítélné meg, hogy az adásvételi szerződés az alperes érvénytelenségi kifogása alapján érvénytelen lenne, úgy a Ptk. 6:113. §-a értelmében rendelkezni kellene az ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszaszolgáltatásáról, ami a termék felhasználása miatt már nem lehetséges.

[28] Arra az esetre, ha keresetének jogcímei nem lennének elégségesek, vagylagosan követelését jogalap nélküli gazdagodás jogcímére (Ptk. 6:579. és 6:580. §) is alapította, mert az alperes földje a termék felhasználásával mindenképpen javult, így az ellenérték meg nem fizetésével jogalap nélkül gazdagodna.

[29] Az alperes álláspontja szerint a keresetváltoztatás polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 185. §-ában írt feltételei nem álltak fenn, ezért a keresetváltoztatást vissza kellett utasítani.

Az első- és másodfokú ítélet

[30] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 5.980.832 forintot, ennek 2023. június 2. napjától a megfizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

[31] Elsőként rámutatott, hogy a vagylagosan előterjesztett kereset ugyanabból a jogviszonyból ered, mint a korábbi kereset [Pp. 185. § (1) bekezdés], ezért a bíróság a Pp. 185. § (2) bekezdése által előírt alaki és tartalmi kellékeket a korábbi keresetnél előadottakat figyelembe véve nem követelte meg a tényállás ismételt előadását, a megváltoztatott kereset az új jogcímeket és a jogi érvelést tartalmazta. A megváltoztatott keresetet érdemben tárgyalta.

[32] Rögzítette, hogy az árajánlat elfogadásával történt alperesi megrendeléssel a felek között adásvételi szerződés 2023. április 14. és 25. napján jött létre. A felek között volt jogviszony, emiatt a jogalap nélküli gazdagodás szabályai nem alkalmazhatóak.

[33] A Ptk. 6:215. § (1) bekezdése szerinti adásvételi szerződésnek az adott esetben lényeges eleme volt, hogy a termékekkel az AÖP-ben egy pont érhető el. Ezt a termékek reklámanyaga és az „alperes” (helyesen: felperes) árajánlata is tartalmazta.

[34] Az alperes érvénytelenségi kifogást terjesztett elő megtévesztésre és közös téves feltevésre hivatkozással [Ptk. 6:89. §, (1), (2), (3), (4), (5), 6:90. § (1), 6:91. § (1), 6:108. § (1) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság rámutatott: a tévedés, megtévesztés, közös téves feltevés megtámadási okoknak az alperesi szerződéses nyilatkozat (megrendelés) megtételekor kellett fennállniuk. A felperes megküldte az alperesnek a megrendelések időpontjaiban hatályban volt engedélyokiratot, azt az alperes megismerte, ezért a felperes nem tévesztette meg az alperest. A megrendeléskor hatályos engedélyokirat tartalma szerint a termékkel egyszeri kiszórással elérhető volt az AÖP-beli egy pont, tehát a termék a megrendeléskor rendelkezett a lényeges szerződéses tulajdonsággal. Mindezek alapján az alperes megtámadási kifogásait alaptalannak minősítette.

[35] Az alperes hivatkozott még a hibás teljesítés miatti felmondásra [Ptk. 6:123. § (1) bekezdés *a), b), c), d), e)* pont, 6:157. § (1), (2), 6:140. § (1), (2), (3) bekezdés]. A szolgáltatásnak a Ptk. 6:123. § (1) bekezdése és a 6:157. § (1) bekezdése szerint a teljesítés időpontjában kell megfelelnie a szerződésben meghatározott célra. A felperes teljesítésekor, a szállításkor, 2023. április 18. és 27. napján a termékek az akkor hatályos engedélyokirat szerint az egyszeri kiszórás mellett alkalmasak voltak az AÖP-beli egy pont megszerzésére, ezért a felperes nem teljesített hibásan, erre tekintettel az alperes felmondása jogellenes.

[36] A termékek engedélyokirata azok felhasználását követően változott meg, és az Államkincstár 2023. augusztus 10-én adott válasza szerint az alperes a termék egyszeri kiszórással az AÖP-beli egy pontot megkaphatta volna. A NÉBIH megkeresések alapján az volt megállapítható, hogy a termék eredeti engedélyokirata nem tartalmazta a „legfeljebb” szót, azonban ez a szó az alperes megrendelésekor és a termékek felhasználásakor hatályos engedélyokiratban benne volt, a hatóság azt utóbb, hivatalból elírásként értékelve törölte. A törlés azonban nem visszaható hatályú, ezért a megrendeléskor és a felhasználáskor hatályos engedélyokirat alapján kellett a döntés meghozni.

[37] Az alperes érvénytelenségi kifogásai és hibás teljesítésre alapított felmondása nem vezetett az adásvételi szerződés érvénytelenségére, megszűnésére, ezért az adásvételi szerződés érvényes és hatályos, az alapján az alperes köteles az adásvételi szerződés és a Ptk. 6:215. § (1) bekezdése alapján a vételárat megfizetni.

[38] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[39] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[40] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg, amit a felülbírálat során irányadónak tekintett. Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján a bizonyítékoknak a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével az általa felhívott jogszabályi rendelkezésekből levont helyes jogkövetkeztetéssel adott helyt a felperes vételár megfizetésére irányuló keresetének. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indokaival teljes egészében egyetértett, ezért azt – utalva a helyes indokaira – helybenhagyta.

[41] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel hangsúlyozta, hogy az irányadó tényállás alapján az alperes a terméket nem vitásan megvette, azonban annak vételárát nem fizette ki. Mivel az érvénytelenségi kifogás és hibás teljesítésre történő hivatkozás is alaptalan volt, ezért az alperes az általa sem vitatottan megvásárolt termék ellenértékének megfizetésére köteles. A felperes a terméket annak meghirdetésekor hatályos engedélyében foglaltak szerint hirdette meg, és nem felelős azért, hogy utóbb a hatóság saját hatáskörében eljárva az engedélyben foglaltakat kijavította. A jogvitát a megrendeléskor és a felhasználáskor hatályos engedélyokirat alapján kellett elbírálnia, és nem visszaható hatályú a hatóság saját hatáskörében meghozott, a termék felhasználásakor hatályos engedélyben szereplő elírásnak utóbb történő kijavítása, illetve törlése.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[42] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését – és tartalma szerint – az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

[43] Megsértett jogszabályi rendelkezésként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 90. §-át, a Ptk. 6:90. § (1), 6:91. § (1), 6:89. § (1)-(5), 6:108. § (1), 6:113. § (2), 6:123. § (1), 6:157. § (1) és 6:140. § (1), (3) bekezdését jelölte meg, míg a jogerős ítélettel ellentétes precedensképes határozatként a Kúria Kfv.45.093/2024/8. számú ítéletét hívta fel.

[44] Előadta, hogy az adásvételi szerződések jogi tartalmát követő logikai jogkérdésben, a NÉBIH határozata kijavításának joghatását, időbeli hatályát illetően álláspontja szerint az első- és másodfokú ítélet jogszabálysértő.

[45] Kifejtette: az Ákr. 90. §-a alapján – valamennyi más jogággal egyezően – közigazgatási határozat kijavítása esetén a kijavított határozatot a kijavítás, illetve az ezzel orvoslásra kerülő elírás természetéből adódóan úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg a kijavított határozatot hozták volna meg. Így foglalt állást a Kúria a Kfv.45.093/2024/8. számú precedensképes határozatában {[28] [29] bekezdés} egy közigazgatási határozat kijavításának időbeli joghatását illetően.

[46] A termék engedélyokiratát úgy kell tekintetni, hogy az már akkor sem tartalmazta a termék dózisára vonatkozóan a „legfeljebb” kitételt, amikor azt a felperes szórólapon kezdte

el hirdetni, amikor az alperesnek árajánlatot adott, amikor azt az alperes elfogadta, amikor a felperes a terméket leszállította, vagy amikor a terméket az alperes termőterületeire kijuttatta. A felperes az adásvételi szerződés lényeges eleme, az alperes szerződéses célja tekintetében szórólapján téves tájékoztatást, ezt követően téves tartalmú árajánlatot adott, a megrendelt és leszállított terméke pedig nem felelt meg az adásvételi szerződés rendelkezéseinek.

[47] Állítása szerint a felperes az engedélyokirat téves tartalmáról mindvégig tudott, illetve tudnia kellett, mivel a „legfeljebb” kitétel az engedélyokiratban korábban sohasem szerepelt. A felperes a per során a kijavítás tényét következetesen elhallgatta, és ezzel ellentétesen folyamatosan hivatalbóli módosítást állított nyilvánvaló jobb tudomása ellenére. Az első- és másodfokú bíróság tévedett a kijavítás időbeli joghatása tekintetében, nevezetesen hogy az engedélyokirat tartalma mindvégig úgy minősült, hogy abban a dózisra vonatkozó „legfeljebb” kitétel nem szerepelt, az alperesi anyagi jogi kifogások e téves megállapításra alapított elutasítása is téves, az alperesi anyagi jogi kifogások megalapozottak.

[48] Előadta, hogy elsődlegesen tévedésre [Ptk. 6:90. § (1) bekezdés], másodlagosan felperesi megtévesztésre [6:91. § (1) bekezdés] hivatkozott. Az alperes szerződéskötési szándéka a felperes által ismerten és a körülményekből is egyértelműen arra irányult, hogy a felperes által forgalmazott készítmény felhasználásával a területalapú mezőgazdasági támogatás jogosultsági feltételét képező AÖP-ben egy pontot szerezzen. Ehhez kapcsolódott, hogy a felperestől elkérte a termék engedélyokiratát, amelyben a kijuttatás mennyiségére vonatkozóan téves megjelölés szerepelt, a felperes pedig az engedélyokirat téves tartalmáról nem tájékoztatta. Az alperes ilyen ismeretek alapján rendelte meg a terméket, amit a felperes tájékoztatásának és az előírásoknak megfelelően a termőterületeire kijuttatott. Csak ezt követően vált ismertté számára, hogy a felperes valótlanul tájékoztatta: a termék engedélyokiratában foglalt dózis nem helytálló, a termék kijuttatásával az AÖP-ben mégsem szerez egy pontot, amivel veszélybe került számára a területalapú támogatások kifizetése. A felperes az alapvető szerződéskötési célja tekintetében az alperes tévedését idézte elő, őt e tévedésben tartotta, illetve erre vonatkozóan megtévesztette.

[49] A Ptk. 6:89. § (1) bekezdése szerinti megtámadási jogát a felpereshez intézett irataiban gyakorolta, és a perben kifogásként érvényesítette. A felek szerződése az alperesi tévedés, illetve a felperesi megtévesztés miatt érvénytelen. A Ptk. 6:108. § (1) bekezdése értelmében az alperesi megtámadás miatt az érvénytelen szerződésre a felperes jogot nem alapíthat.

[50] Bár a felperes az érvénytelenség jogkövetkezményeként az ellenszolgáltatás nélküli szolgáltatása ellenértékének visszatérítésére nem, csak jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozott, az ellenszolgáltatás nélküli szolgáltatás ellenértékének pénzbeli megtérítése – alperesi álláspont szerint – a Ptk. 6:113. § (2) bekezdése értelmében nem követelhető, mivel az alperes a teljesített felperesi szolgáltatást visszatéríteni olyan okból nem tudja, amelyért a felperes a felelős.

[51] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében harmadlagosan hivatkozott a felperes hibás teljesítésére [Ptk. 6:123. § (1) bekezdés]. A felperes szolgáltatása szemben a nyilvános közlésével, az előzetes egyeztetések tartalmával és az árajánlattal 1.) nem volt alkalmas a rendeltetése szerinti célra; 2.) nem volt alkalmas az alperes által meghatározott szerződéses célra, amit az alperes a szerződéskötés előtt a felperes tudomására hozott; 3.) nem volt alkalmas arra a célra (az AÖP-ben az egy pont megszerzésére), amelyekre más, azonos rendeltetésű szolgáltatásokat rendszerint használnak; 4.) nem rendelkezett azzal a minőséggel, és nem nyújtotta azt a teljesítményt, amely azonos rendeltetésű szolgáltatásoknál szokásos, és amelyet az alperes elvárhatott; 5.) nem rendelkezett a felperes által adott leírásban, azaz az árajánlatban szereplő tulajdonságokkal, vagyis a felperes hibásan teljesített [Ptk. 6:157. § (1) bekezdés], az alperes jogosult volt a felmondásra [Ptk. 6:140. § (1) bekezdés], e miatt az

ellenszolgáltatás nélküli szolgáltatás ellenértéke pénzbeli megtérítésének követelését a Ptk. 6:140. § (3) bekezdése kizárja.

[52] A felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[53] Álláspontja szerint az első- és másodfokú ítéletek mind jogalapjuk, mind indokolásuk tekintetében helytállóak.

[54] A felülvizsgálati kérelemben felhívott Kfv.45.093/2024/8. határozat megállapításai álláspontja szerint a polgári perben nem alkalmazhatók. Az Ákr. 90. §-a szerinti kijavításra akkor van lehetőség, ha az ügy érdemére nem hat ki. A NÉBIH engedélyokiratában a termék felhasználása tekintetében előírt dózis megváltoztatása az engedély lényegi, érdemi részének a megváltozását jelentette, ezért ez nem tekinthető kijavításnak, és így a NÉBIH 2023. május 12. napján kelt határozatát, ha akár elírás, akár megváltozott körülmények vagy bármely ismeretlen ok miatt hozták meg, az érdemi kihatása miatt olyan módosításnak minősül, ami a meghozatalának napjától tekinthető hatályosnak. Egyébként a visszamenőleges hatály tilalmába ütközne. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott precedens értékű jogeset alapját képező tartózkodási engedély egy egyedileg azonosítható címzett javára szóló engedélyt jelent, az engedélyben rögzített felhasználásra vonatkozó előírás pedig a címzett gyártón kívül valamennyi, a terméket megvásárló felhasználóra nézve ad kötelező előírást, vagyis abszolút hatályú, általános előírásnak tekinthető, és utóbb, ha a felhasználással – az eltérő adagolás miatt – probléma merül fel, abban az esetben a nem megfelelő előírás polgári jogi viszonylatban számon kérhető az esetleg sérelmet szenvedett bármely felhasználó vásárló részéről. A döntést nem helyénvaló kiterjesztően alkalmazni a polgári jogviszonyokra is. Egy adminisztrációs hiba kijavítása tekintetében akkor merülhet fel visszamenőleges hatály, ha a kijavítás megfelel a kijavítás jogszabályi előfeltételeinek, és abszolút hatálya jóhiszeműen szerzett jogokat nem sért. Ha sért, abban az esetben nem lenne elfogadható, hogy a hibát vétő hatóság a felelőssége alól mentesülhetne egy visszamenőleges hatályú kijavítással. Az ilyen jellegű kijavítás az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését sértene.

[55] A felperes szerint iratellenes, okszerűtlen és nem helytálló az az alperesi állítás, amely szerint a „felperes tudatában volt annak, hogy a „legfeljebb” kitétel szerepeltetése az engedélyokiratban téves, és bármikor számítani kell az engedélyokirat kijavítására”. Az alperes ezt az állítást semminemű okirati vagy egyéb bizonyítékkal nem támasztotta alá. Mi alapján kellett volna tudnia a felperesnek, hogy a termék gyártójának a kérelmére kiadott közhiteles engedélyokiratban szereplő dózis nem helytálló? Az engedélyokiratnak a „legfeljebb” szó kivételével történő utólagos megváltoztatása pedig tőle függetlenül történt, arra nem volt ráhatása.

[56] Arra a nem várt esetre, ha a Kúria arra a megállapításra jutna, hogy a határozat kijavítása a visszamenőleges hatálybalépésére tekintettel a polgári jogi következmények visszamenőleges alkalmazását is jelentheti, és a hibás teljesítése és az ebből következő szerződésszegése is felmerül, úgy hivatkozott a Ptk. 6:142 §-ára. Az alperes által szerződésszegésnek vélt külső körülményt a felperes ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható határozatmódosítás okozta, és nem volt elvárható, hogy egy hatóság hivatalból kezdeményezett határozatmódosítását elkerülje vagy a felperes – nem létező vagy nem bizonyított – kárát elhárítsa. A felek – az eredeti engedélyokirat tartalmára tekintettel alapos okkal – közös téves feltevésben lehettek. Ebben az esetben az alperes részére leszállított és általa felhasznált termék vételárát az alperesnek a felperes részére, az érvénytelenséggel járó eredeti állapot kötelező visszaállítása keretében meg kell térítenie. Az alperesnek el kell számolni a részére leszállított termékek vételárával vagy adásvétel, vagy az eredeti állapot visszaállítása, vagy jogalap nélküli gazdagodás

jogcímén. A terméket a földjén termesztett növények levelére szórásával (permetezésével) felhasználta, azok fejlődését, gyarapodását elősegítve. Azért, hogy a termék felhasználásért járó pont megszerzése érdekében nem tett lépéseket, illetve a hatóságoktól nem kért állásfoglalást, felperest nem terhelheti felelősség.

A Kúria döntése és jogi indokai

[57] A felülvizsgálati kérelem a következők miatt nem alapos.

[58] A Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt, tartalmában is kifejtett anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit a felülvizsgálati kérelem határozza meg [Pp. 413. § (1) bekezdés b), c) pont].

[59] A Kúria a felülvizsgálatot a Gfv.3. sorszámú végzésével a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján engedélyezte, azonban a felek polgári jogi jogviszonyára nem tudta irányadónak tekinteni a Kfv.45.093/2024/8. számú ítéletet.

[60] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozatában munkálta ki az ügyazonosság megállapításának kritériumait. A [20] bekezdésben kifejtette, hogy „a jogegység követelménye megköveteli annak vizsgálatát, hogy mikor áll fenn az ügyek (bírói döntések) közötti azonosság. Az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát. A [21] bekezdés szerint nincs ügyazonosság eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá: azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén. Egy közigazgatási per anyagi jogi háttere nem azonos egy polgári jogviszonyból eredő követelés anyagi jogi háttérével, a vizsgálandó releváns tényállási elemekkel. Ezért bár a Pp. előző bekezdésben ismertetett előírása alapján a felülvizsgálatot engedélyezni kellett, a Kfv.45.093/2024/8. számú ítélet nem volt irányadónak tekinthető.

[61] A közigazgatási ítélet [28] bekezdése szerint az Ákr. 90. § (1) bekezdéséből következően, amennyiben a kijavítható végzés a kijavított határozatban rögzített tényt érinti, azt úgy kell tekinteni mintha már a kijavított határozatban is az a tény szerepelt volna. A polgári jogi jogviszony szempontjából azonban annak van jelentősége, hogy egy adott időpillanatban milyen tartalmú közigazgatási határozat állt rendelkezésre, mert az adott időpillanatban csak ez tudja a felek magatartását meghatározni. A Kúria álláspontja szerint tehát annak volt jelentősége, hogy a felperesi teljesítéskor, 2023. április 18. és 27. napján mi volt az engedélyokirat tartalma, mert a felperes csak erről adhatott tájékoztatást a vevőinek. Mindemellett a másodfokú bíróságnak hivatkozás hiányában az Ákr. 90. § (1) bekezdéséről nem kellett az álláspontját kifejtenie, így a jogerős ítélet azt meg sem sérthette.

[62] A Kúria rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelem nagy terjedelemben ismertette az alperes által relevánsnak minősített tényállást, azonban felülvizsgálati kérelme megsértett

jogszabályi rendelkezésként a Pp. 279. § (1) bekezdését nem hívta fel, így a megállapított tényállás nem volt érinthető.

[63] Egyetértett a Kúria az első- és másodfokú bíróság álláspontjával, hogy az alperes megtámadási kifogása alaptalan volt, mert sem a tévedés, sem a közös téves feltevés, sem a megtévesztés tényállási elemei nem állnak fenn. A felperes nem gyártó, hanem forgalmazó volt, így az engedélykérelemről, az engedélyezési eljárásról csak annyit tudhatott, hogy a gyártó megkapta az adott tartalommal az engedélyt. A felperes az aktuálisan rendelkezésre álló engedélyokiratban foglaltaknak megfelelő tájékoztatást adott, nem volt tévedésben, és hiányzik részéről a szándékos magatartás, ami a megtévesztés tényállási eleme a tekintetben, hogy az általa forgalmazott termék egyszeri felhasználás mellett alkalmas-e az AÖP-beli egy pont megszerzésére. Nem volt közös téves feltevés sem, hiszen az adott időpillanatban az volt a reális ismeret, hogy a termék egyszeri felhasználás mellett is alkalmas az AÖP-beli egy pont megszerzésére. Nem sérült tehát a Ptk. 6:90. § (1), 6:91. § (1), 6:89. § (1)-(5), 6:108. § (1) bekezdése.

[64] Az alperes hivatkozott továbbá a felperes hibás teljesítésére. A Ptk. 6:157. § (1) bekezdése értelmében a kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatás a teljesítés időpontjában nem felel meg a szerződésben vagy jogszabályban megállapított minőségi követelményeknek.

[65] A Kúria az előzőekben kifejtettek szerint annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes a saját teljesítésekor a termék vonatkozásában milyen ismeretekkel rendelkezett, mert csak ezekről tudta és csak ezekről kellett tájékoztatnia az alperest. Az alperes által megsértettként megjelölt jogszabályi rendelkezés, a Ptk. 6:123. § (1) bekezdése sem mond ki mást, minthogy a szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában kell alkalmasnak lennie a rendeltetése szerinti célra. A teljesítés időpontjában a termék az engedélyokirat tartalma alapján alkalmas volt egyszeri felhasználás mellett az AÖP-beli egy pont megszerzésére. Nem sérült tehát a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése sem, miáltal az alperest az elállás joga [Ptk. 140. § (1) bekezdés], nem illette meg.

[66] A Kúria rögzíti, hogy az alperes elkerülhette volna a nagyon jelentős (közel ötszörös) többletköltséggel járó másik termék beszerzését és felhasználását, ha előzetesen megkeresi a támogatás tárgyában az Államkincstárt, miként tette azt a felperes. Az Államkincstár ugyanis azt az álláspontot közölte, hogy „amennyiben a kezelést az engedélyokirat módosítása előtti időpontban végezték, abban az esetben természetesen elfogadható a korábbi időpontra vonatkozóan előírt dózis”. Ennek az eljárásnak az elmulasztása az alperes önhibájának minősül.

[67] A jogerős ítélet hatályában fenntartása a Pp. 424. § (2) bekezdésén alapult.

[68] A Kúria a felülvizsgálati eljárás költségének viseléséről Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 81. §-a és 83. § (2) bekezdése alapulvételével határozott.

[69] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[70] Ptk. 6:89. § (1)-(5), 6:90. § (1), 6:91. § (1), 6:108. § (1), 6:123. § (1), 6:157. § (1) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[71] A forgalmazó a termék aktuális engedélyokiratában foglaltakról köteles a vevőt tájékoztatni. Az engedélyokirat értékesítést követő hatósági módosítása, „kijavítása” eredményeként megváltozott felhasználási szabályokra tekintettel a forgalmazót hibás teljesítés miatt felelősség nem terheli, részéről megtévesztés sem állapítható meg.

Budapest, 2026. március 4.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő